

Onverwachte lessen uit de VS

Promotie van de fysiologische benadering van de baring als de standaard voor kwaliteit van zorg: een nationale strategie

Greta Rijninks

Tegen de achtergrond van een zeer gemedicaliseerde geboortezorg hebben de verloskundigen in de Verenigde Staten (VS) de handen ineengeslagen. Het uitbrengen van een position statement *'Supporting healthy and normal physiological childbirth'* is de start van een nationaal programma om ervoor te zorgen dat de fysiologische benadering van de baring weer de nationale standaard wordt voor de verloskundige zorg.

Het doel van het programma is de gezondheid van moeder en kind bevorderen en onnodige en dure interventies vermijden door:

- een beknopte definitie te bieden van de fysiologische baring;
- optimale processen en uitkomsten te beschrijven die horen bij de fysiologische baring;
- bevorderende en belemmerende factoren te identificeren voor de fysiologische baring, gebaseerd op het beste beschikbare wetenschappelijke bewijs;
- een sjabloon te maken voor systeemveranderingen voor (klinische) praktijk, opleiding, onderzoek en gezondheidsbeleid.

De normale fysiologische baring wordt gekarakteriseerd door een spontaan begin én verloop van de baring, met aandacht voor positieve biologische en psychosociale omstandigheden die deze processen bevorderen; resulterend in de spontane vaginale geboorte van het kind en de placenta en fysiologisch bloedverlies. Het faciliteert de optimale transitie van het kind door huid-op-huid contact, het snel aanleggen aan de borst en de nabijheid van moeder tijdens het kraambed.

Programma

Het programma bestaat uit vijf elementen:

- position statement *'Supporting healthy and normal physiological childbirth'*;

Nationaal programma

Position statement

Consumenten statement

Toolkit promotie fysiologische benadering

Birth Tool Kit voor zorgverleners

Promotie & lobby

- begeleidend consumentenstandpunt;
- promotie toolkit voor zorgverleners om de fysiologische benadering van baring en geboorte te bevorderen;
- de Birth Toolkit voor zorgverleners;
- promotieactiviteiten voor zowel lobby als implementatie van het programma.

In de workshop werd per onderdeel de werkwijze en de uitkomst toegelicht. De praktische werkwijze en door-dachte constructie zijn daarbij opvallende elementen. De nadruk ligt op de voordelen van de keuze voor de normale fysiologische benadering en niet op de nadelen van het huidige systeem. Er is gekozen voor een stappenplan om de cultuur langzaam aan te passen. Het programma is beschikbaar voor iedereen en bevat foto's van vrouwen met verschillende etnische achtergronden in verschillende situaties. Doel is om de kwaliteit van de individuele zorgverlening aan moeder en kind te verbeteren, niet om de verloskundige te promoten. De woordkeuze is subtiel: bij de ondersteuning tijdens de ontslui-

Greta Rijninks is verloskundige en secretaris van de wetenschapscommissie

ting spreekt men bijvoorbeeld over coping in plaats van over pijnstilling.

Birth Toolkit

De Birth Toolkit bevat sleutelementen uit het position statement. Ieder element is op dezelfde manier opgebouwd en bestaat uit een wetenschappelijke onderbouwing, een stappenplan voor implementatie en een methodiek voor monitoring. De sleutelementen kunnen afzonderlijk of in groepen geïmplementeerd worden. De zorgverlener kan zelf bepalen hoe hij de Toolkit gebruikt. Naast de hoofdonderwerpen 'Focus op fysiologie', 'Kwaliteitsraamwerk' en 'Cultuur', is het menu voor verandering een belangrijk onderdeel. Hier vind je subthema's als de ontsluiting, de uitdrijving en comfort&coping. Binnen de subthema's kun je gebruikmaken van een toolbox. Hierin is alle informatie te vinden die kan helpen bij de verbetering van de kwaliteit van zorg, vanuit de fysiologische benadering. Er staan verhalen uit de praktijk, auditinstrumenten, stroomdiagrammen, praktische scholing, onderbouwing en position statements. De referenties van wetenschappelijke artikelen zijn hier eveneens te vinden.

Lobby

De Amerikaanse geboortezorg wordt gekenmerkt door een groot aantal interventies. De angst voor juridische aansprakelijkheid is groot bij de zorgverleners. Voor

zwangeren en hun partners is er angst voor de bevalling en ligt de nadruk op problemen. Het ziekenhuis en de gynaecoloog staan voor veiligheid. Helaas ten onrechte: het hoge percentage sectio's gaat gepaard met een hoge maternale mortaliteit en suboptimale zorg. Tussen 2000 en 2008 is er geen reductie van deze 'adverse events' bereikt. De veiligheid van moeder en kind moet verbeterd worden. Door de herintroductie van de normale fysiologische baring hopen Amerikaanse verloskundigen en hun zwangeren een nieuwe balans te vinden: "Avoid underuse, avoid overuse, eliminate misuse."

Nawoord

Vol vooroordelen stapte ik dit symposium binnen, beschaamd én bemoedigd ging ik er weer uit. Wat hebben wij als verloskundigen in Nederland veel laten liggen! Wat een prachtig programma hebben onze collega's samen met hun zwangeren ontwikkeld. Wat denkt u: copy-paste? Ik ben al overtuigd, kijk zelf eens! ■

Position Statement Normal Physiological Birth
<http://nacpm.org/documents/Normal-Physiologic-Birth-Statement.pdf>

Consumenten Statement Physiological Birth
http://nacpm.org/documents/NormalBirth_ConsumerDoc%20FINAL.pdf

Tool Kit – <http://birthtools.org/> (zie hieronder)

BirthTOOLS.ORG
 TOOLS FOR OPTIMIZING THE OUTCOMES OF LABOR SAFELY

Get Involved About this Website About ACHM

Sign Up to Receive Resource Update Notifications

A Focus on Physiologic Birth

What is Physiologic Birth?

A normal physiologic labor and birth are powered by the innate human capacity of the woman and fetus. This birth is more likely to be safe and healthy because no unnecessary interventions disrupt normal physiologic processes.¹ Some women and/or fetuses will develop complications that warrant medical attention to assure safe and healthy outcomes. However, supporting the normal physiologic processes of labor and birth, even in the presence of such complications, has the potential to enhance best outcomes for the mother and infant.²⁻⁵

Benefits of Supporting and Fostering Physiologic Birth

Physiologic birth has the following identified benefits for women:

- Reduced peripartum morbidity primarily through avoidance of surgery and related complications.⁶
- Possible reduction in chronic disease through improved likelihood of breastfeeding.⁷
- Improved birth experience through access to supportive care and involvement in decision making,⁸ and
- Reduced out-of-pocket costs for maternity care primarily through reduced rate of cesarean birth.⁹

Physiologic birth has the following identified benefits for infants:

- Reduced likelihood of iatrogenic harms related to augmentation, induction of labor, instrumental vaginal birth, neonatal respiratory distress, and neonatal lacerations.^{4, 10-12}

A Focus on Physiologic Birth
 A Framework for Quality Improvement
 A Menu of Change
 Unit Culture
 Browse All Resources & Tools
 Browse All Improvement Stories